

1987, 12. prosince – Sdělení VONS č. 714 „Věňku Šilhánovi znemožněno odcestovat do Moskvy“ o zadržení Věňka Šilhána na letišti v Praze-Ruzyni ve snaze zabránit mu v účasti na Nezávislém semináři k otázkám lidských práv v Moskvě.¹

Dne 9. 12. 1987 v 10 hodin byl na letišti v Praze-Ruzyni zadržen orgány pasové a celní kontroly a příslušníky Státní bezpečnosti signatář Charty 77 prof. Věňek Šilhán, který cestoval do Moskvy jako zástupce Charty 77 na seminář o humanitárních otázkách, pořádaný v těchto dnech nezávislým tiskovým klubem Glasnosť.² Věňek Šilhán byl řádným účastníkem pětidenního individuálního zájezdu, který si zaplatil u turistické kanceláře. Druhý zástupce Charty, její signatář Jan Urban, se zájezdem odcestoval a semináře se zúčastnil.³ Věňek Šilhán byl nejprve na letišti asi tři hodiny zadržován a poté mu příslušníci Státní bezpečnosti sdělili, že je podezřelý z členství v organizované skupině, zabývající se pašováním drahých kovů a valut. Přes protesty ho podrobili osobní prohlídce, která byla bezvýsledná. Poté se mu celník omluvil. Z letiště převezli příslušníci StB Věňka Šilhána k výslechu, který trval asi do 16 hodin. Oznámili mu, že do SSSR nesmí nyní ani napříště cestovat. Věňek Šilhán bude žádat o náhradu výdajů, které mu s neuskutečněnou cestou vznikly.

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 17, s. 11.

POZNÁMKY

¹ K nezávislému semináři viz dále prohlášení mluvčích Charty 77 Jana Litomiského, Libuše Šilhánové a Josefa Vohryzka a člena Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných a místopředsedy Mezinárodní federace pro lidská práva Ladislava Lise ze 6. 10. 1987 adresované Nezávislému semináři k otázkám lidských práv v Moskvě obsahující informace o stanovisku Charty 77 k otázce lidských a občanských práv, k helsinskému procesu,

k politické situaci v Československu a její požadavky (dokument Charty 77 č. 76/87), dokument č. 1187.

- ² Na základě pozvání k semináři nezávislých iniciativ adresovaného Chartě 77 byli jako její zástupci nominováni Věněk Šilhán a Jan Urban, viz ŠILHÁNOVÁ, Libuše: Osobnost lidských práv: A. D. Sacharov, *Lidská práva*, 2008, č. 4, dostupné online <http://www.helcom.cz/view.php?cisloclanku=2008121901> [28. 2. 2014].
- ³ Účast Jana Urbana byla velice důležitá, neboť se setkal s Andrejem Sacharovem a dalšími významnými představiteli ruského disentu. K tomu viz studii Johna WILTONA: „Sinatrova“ či „Mozartova“ doktrína? Sovětská politika ve východní Evropě po roce 1985, *Politologická revue*, 1997, č. 2, s. 92, v níž jsou citována tato slova Jana Urbana z jeho práce Czechoslovakia. The power and politics of humiliation in: Gwyn Prins (ed): *Spring in winter. The 1989 Revolutions*, Manchester 1990, s. 99–136: „Tím, že jsme se účastnili společně se Sověty tak veřejně, představovali jsme pro Husákův režim neotřesitelné dilema: nezavřít mě za takový zjevný vzdor by byla jasná chyba; ale stejně tak, zavřít mě za setkání s Andrejem Sacharovem v době glasnosti by byla ještě větší.“